ਪਿਆਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਓ!!

10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਇਸ ਈ-ਬੁੱਕ ਵਿਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਿਲੇਬਸ (2023-24) ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਟਡੀ ਮਟੀਰੀਅਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਟੈਸਟ/ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਇਹਨਾਂ ਨੋਟਸਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਵਿਡੀਓ ਲੈਕਚਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਬੜੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਨਿੱਚੇ ਨਿੱਲੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਵਿਡੀਓ ਲੈਕਚਰਾਂ ਦੇ ਲਿੰਕ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸੰਬੰਧਤ ਪਾਠ ਦਾ ਵਿਡੀਓ ਲੈਕਚਰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹੋ।

10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਦਾ ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਵਿਡੀਓ ਲੈਕਚਰਜ਼ ਦੇ ਲਿੰਕ

ਪਾਠ	ਪਾਠ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ	ਅਭਿਆਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹੱਲ	ਦੁਹਰਾਈ ਲਈ ਲਿੰਕ
ਪਾਠ-1 ਆਫਿਸ ਟੂਲਸ	https://youtu.be/Id9j6u84ogo	https://youtu.be/0mdtRvkR1L8	https://youtu.be/nTTjLqVIS8s
ਪਾਠ-2 HTML-1	https://youtu.be/NOnCpsDMSYs	https://youtu.be/mQfZJaMMrWQ	https://youtu.be/DhYiCrQHtRo
ਪਾਠ-3 HTML-2	https://youtu.be/ULZGiTDL7D0	https://youtu.be/V_TcVpdRovE	https://youtu.be/QCVBtx12JQ4
ਪਾਠ-4 HTML-3	https://youtu.be/5xCOSrPMcBI	https://youtu.be/V_TcVpdRovE	https://youtu.be/7PtF2oI18YI
ਪਾਠ-5 ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ	https://youtu.be/QRWDEfZKcGI	https://youtu.be/N3kHjbycNrM	https://youtu.be/WAlILgkMeQ0
ਪਾਠ-6 ਡੈਸਕਟਾਪ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ	https://youtu.be/9GBAIiFMUaI	https://youtu.be/yYRWP3I6Fng	https://youtu.be/9X3_1LwA2ro
ਪਾਠ-7 ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲੀਸ਼ਰ	https://youtu.be/QWhlyb10sdI	https://youtu.be/jKIT9a49jm4	https://youtu.be/11Q2g2_BzE4
ਪਲੇਅਲਿਸਟ ਦੇ ਲਿੰਕ	https://www.youtube.com/playlist?list=PLja3EaJFAjmbp-HISbHmdHogP10foUyqn	https://www.youtube.com/playlist?list=PLja3EaJFAjmal7j9srJRw_bNjqBGIcVyf	https://www.youtube.com/playlist?list=PLja3EaJFAjmbHFqNBhHHZzeDGbQM3yhsQ

HTML ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਲਿੰਕਸ	ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਸੈਸ਼ਨ – HTML ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਿੰਗ (ਭਾਗ-1)	https://youtu.be/DcYz0QX9CVs
	ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਸੈਸ਼ਨ – HTML ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਿੰਗ (ਭਾਗ-2)	https://youtu.be/qLlzLKrbhIA
	ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਸੈਸ਼ਨ – ਮੋਬਾਈਲ ਉਪਰ HTML ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਿੰਗ	https://youtu.be/PYFuKCwdlOY

PLEASE DO NOT FORGET TO LIKE, SHARE AND SUBSCRIBE OUR YOUTUBE CHANNEL

YouTube **http://youtube.com/c/computersciencepunjab**

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ:
ਵਿਕਾਸ ਕਾਂਸਲ ਅਤੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ, ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀ (ਕੰ) ਸੀ. ਸੈ. ਸਕੂਲ, ਸੁਨਾਮ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਸੰਗਰੂਰ)

6ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਮਾਤ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਸਟਡੀ ਮਟੀਰੀਅਲ/ਈ-ਬੁੱਕਸ/ਈ-ਕੰਟੈਂਟਸ (ਪੰਜਾਬੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿਚ) ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਲਿੰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜੀ:

http://cspunjab.nirmancampus.co.in/study.php

ਪਾਠ– 2

HTML ਭਾਗ – I

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:1 ਬਹੁ-ਪਸੰਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

1. ______________ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਜਾਂ ਵੈਬ ਪੇਜਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
   ੳ. ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਵੈਬ   ਅ. ਵੈਬ ਸਾਈਟਸ   ੲ. HTML   ਸ. ਹਾਈਪਰ ਟੈਕਸਟ
2. ______________ ਉਹ ਟੈਕਸਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਵੈਬ-ਪੇਜਾਂ ਦੇ ਲਿੰਕ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
   ੳ. ਸਟੈਟਿਕ ਟੈਕਸਟ   ਅ. ਹਾਈਪਰ ਟੈਕਸਟ   ੲ. ਪਲੇਨ ਟੈਕਸਟ (Plain Text)   ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
3. HTML ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਆਉਟਪੁੱਟ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਨੂੰ _________ ਵਿਚ ਓਪਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
   ੳ. ਟੈਕਸਟ ਐਡੀਟਰ   ਅ. ਵਰਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਰ   ੲ. ਫਾਈਲ ਐਕਸਪਲੋਰਰ   ਸ. ਵੈਬ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ
4. _________ ਦੀ ਵਰਤੋਂ HTML ਟੈਗਜ਼ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
   ੳ. ਪੇਅਰਡ ਟੈਗਜ਼   ਅ. ਅਨਪੇਅਰਡ ਟੈਗਜ਼   ੲ. ਮੇਟਾ-ਡਾਟਾ   ਸ. ਐਟਰੀਬਿਊਟਸ
5. ਵੈਬ ਪੇਜ ਵਿਚ _____ ਟੈਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਟੈਕਸਟ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸਕ੍ਰੌਲ (scroll) ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
   ੳ. <title>   ਅ. <center>   ੲ. <marquee>   ਸ. <sup>

ਪ੍ਰਸਨ:2 ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:

1. ਪੇਅਰਡ ਟੈਗਜ਼ ਨੂੰ ___________ ਟੈਗਜ਼ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2. ______ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਟੈਂਟਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵੈੱਬਪੇਜ਼ ਉਪਰ ਯੂਜ਼ਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
3. <! DOCTYPE html> ਟੈਗ HTML ਦੇ _________ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
4. __________ ਟੈਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿੰਗਲ ਲਾਈਨ ਬ੍ਰੇਕ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
5. ___________ ਟੈਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਵਿਚ ਸਬਸਕ੍ਰੀਪਟ (subscript) ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
6. ___________ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਦੀ ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ ਉਪਰ ਤਸਵੀਰ ਸੈਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉੱਤਰ: 1. ਕੰਟੇਨਰ ਟੈਗਜ਼   2. ਬਾਡੀ   3. ਵਰਜ਼ਨ 5
4.
    5. <sub>   6. background

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:3 ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ HTML ਟੈਗਜ਼ ਦੇ ਪੂਰੇ ਰੂਪ ਲਿਖੋ।

1. <B> ਬੋਲਡ (Bold)
2. <I> ਇਟੈਲਿੱਕ (Italic)
3. <U> ਅੰਡਰਲਾਈਨ (Underline)
4. <S> ਸਟ੍ਰਾਈਕਥਰੋ (Strikethrough)
5. <P> ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ (Paragraph)
6. <TT> ਟੈਲੀਟਾਈਪ ਟੈਕਸਟ (Teletype Text)
7. <HR> ਹਾਰੀਜੋਂਟਲ ਰੂਲਰ (Horizontal Ruler)
8.
 ਬ੍ਰੇਕ ਲਾਈਨ (Break Line)
9. <SUP> ਸੁਪਰਸਕ੍ਰੀਪਟ (Super Script)
10. <SUB> ਸਬਸਕ੍ਰੀਪਟ (Sub Script)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:4 ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. HTML ਕੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: HTML ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਹਾਈਪਰਟੈਕਸਟ ਮਾਰਕ-ਅੱਪ ਲੈਂਗੁਏਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਟੈਕਸਟ ਅਧਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੈੱਬਪੇਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵੈਬਪੇਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ HTML ਕਮਾਂਡਾਂ ਨੂੰ ਟੈਗਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। HTML ਟੈਗਜ਼ ਲਈ ਐਂਗੁਲਰ ਬਰੈਕਟਾਂ (<>) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। HTML ਵਿੱਚ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਗ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

- ਪੇਅਰਡ ਜਾਂ ਕੰਟੇਨਰ ਟੈਗ
- ਅਨਪੇਅਰਡ ਜਾਂ ਐਂਪਟੀ ਟੈਗ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. HTML ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਿੰਗ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

ਉੱਤਰ: HTML ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਿੰਗ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

- ਟੈਕਸਟ ਐਡੀਟਰ: ਨੋਟਪੈਡ, ਨੋਟਪੈਡ++, ਸਬਲਾਈਮ ਆਦਿ।
- ਵੈੱਬ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ: ਇੰਟਰਨੈਟ ਐਕਸਪਲੋਰਰ, ਗੂਗਲ ਕਰੋਮ, ਫਾਇਰਫਾਕਸ ਆਦਿ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਐਟਰੀਬਿਊਟਸ (attributes) ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

ਉੱਤਰ: ਐਟਰੀਬਿਊਟਸ HTML ਟੈਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ HTML ਟੈਗਜ਼ ਬਾਰੇ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਟਰੀਬਿਊਟਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਟੈਗ ਦੇ ਓਪਨਿੰਗ ਟੈਗ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮ/ਮੁੱਲ (name="value") ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਡਬਲ ਕੁਟੇਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਦਾਹਰਨ: <Table border="1">

ਇੱਥੇ border ਟੇਬਲ ਟੈਗ ਦਾ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਹੈ ਅਤੇ "1" border ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. HTML ਵਿਚ ਫਾਰਮੈਟਿੰਗ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਈ 5 ਟੈਗਜ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

ਉੱਤਰ: HTML ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੈਟਿੰਗ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਟੈਗ ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ:

- <B> ਟੈਗ ਟੈਕਸਟ ਨੂੰ ਬੋਲਡ ਕਰਨ ਲਈ
- <I> ਟੈਗ ਟੈਕਸਟ ਨੂੰ ਇਟੈਲਿੱਕ ਕਰਨ ਲਈ
- <U> ਟੈਗ ਟੈਕਸਟ ਨੂੰ ਅੰਡਰਲਾਈਨ ਕਰਨ ਲਈ
- <S> ਟੈਗ ਟੈਕਸਟ ਨੂੰ ਸਟ੍ਰਾਈਕਥਰੋ ਕਰਨ ਲਈ
- <SUP> ਟੈਗ ਟੈਕਸਟ ਨੂੰ ਸੁਪਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਵੱਜੋਂ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਲਈ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਤੁਸੀਂ HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਵਿਚ ਟੈਕਸਟ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਕ੍ਰੋਲ (scroll) ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ?
ਉੱਤਰ: <Marquee> ਟੈਗ HTML ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟੈਗ ਹੈ। ਇਹ ਟੈਗ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਅੰਦਰ ਸਕ੍ਰੋਲਏਬਲ (scrollable) ਟੈਕਸਟ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਲੇਟਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ - ਖੱਬੇ ਤੋਂ ਸੱਜੇ ਜਾਂ ਸੱਜੇ ਤੋਂ ਖੱਬੇ, ਜਾਂ ਖੜਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ - ਉੱਪਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਸਕ੍ਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ: <marquee direction="right">Scrolling Text</marquee>

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:5 ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਟੈਗਜ਼ (Tags) ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? HTML ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
ਉੱਤਰ: ਵੈਬਪੇਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ HTML ਕਮਾਂਡਾਂ ਨੂੰ ਟੈਗਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵੈੱਬ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। HTML ਟੈਗਜ਼ ਲਈ ਐਂਗੁਲਰ ਬਰੈਕਟਾਂ (<>) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। HTML ਵਿੱਚ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਗ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

1. **ਪੇਅਰਡ ਟੈਗਜ਼:** ਇਹਨਾਂ ਟੈਗਜ਼ ਨੂੰ ਕੰਟੇਨਰ ਜਾਂ ਕੰਪੇਨੀਅਨ ਟੈਗਸ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਟੈਗਜ਼ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਪਹਿਲਾ ਟੈਗ ਓਪਨਿੰਗ ਟੈਗ (<>) ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਲੋਜ਼ਿੰਗ ਟੈਗ (</>) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ:

   HTML From HTML

   ↑ ਓਪਨਿੰਗ ਟੈਗ ↑ ਕਲੋਜ਼ਿੰਗ ਟੈਗ

2. **ਅਨਪੇਅਰਡ ਟੈਗਸ:** ਇਹਨਾਂ ਟੈਗਜ਼ ਨੂੰ ਐਂਪਟੀ ਜਾਂ ਸਿੰਗੁਲਰ ਟੈਗਜ਼ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਟੈਗਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ: <br>, <hr> ਟੈਗ ਆਦਿ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਤੁਸੀਂ HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਵਿਚ ਫੌਂਟਸ (fonts) ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰੋਗੇ?
ਉੱਤਰ: HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਫੌਂਟਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ <Font> ਟੈਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। <Font> ਟੈਗ ਇੱਕ ਕੰਟੇਨਰ ਟੈਗ ਹੈ। ਇਹ <Font> ਟੈਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ </Font> ਟੈਗ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਆਕਾਰ, ਰੰਗ ਅਤੇ ਫੌਂਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਟੈਗ ਦੇ ਐਟਰੀਬਿਊਟਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਟੈਗ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਐਟਰੀਬਿਊਟਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

- **Size:** ਇਹ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਫੌਂਟ ਦੇ ਆਕਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- **Color:** ਇਹ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਟੈਕਸਟ ਦਾ ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- **Face:** ਇਹ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਫੌਂਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ: <Font face= "arial" size= "2" color= "red"> Hello

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਦੇ ਬਾਡੀ (body) ਭਾਗ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ? ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫ਼ਾਰਮੈਟ ਕਰੋਗੇ?
ਉੱਤਰ: HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਇੱਕ ਵੈਬ ਪੇਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। BODY ਭਾਗ ਵੈਬ ਪੇਜ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। BODY ਭਾਗ ਨੂੰ <BODY> ਟੈਗ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੰਟੇਨਰ ਟੈਗ ਹੈ। ਇਹ <BODY> ਟੈਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ </BODY> ਟੈਗ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਬ ਪੇਜ਼ ਉਪਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕੰਟੈਂਟਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੈਕਸਟ, ਤਸਵੀਰਾਂ, ਵੀਡੀਓ, ਟੇਬਲ, ਲਿਸਟਾਂ, ਫਾਰਮ ਆਦਿ ਨੂੰ ਇਸ ਟੈਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਦਾ BODY ਭਾਗ ਕਲੋਜ਼ਿੰਗ ਹੈੱਡ ਟੈਗ (</head>) ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਦੇ HEAD ਅਤੇ BODY ਭਾਗ ਨੂੰ <HTML> ਅਤੇ </HTML> ਟੈਗਜ਼ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਦੀ ਬਾਡੀ ਨੂੰ ਫਾਰਮੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸਦੇ ਐਟਰੀਬਿਊਟਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

- **BGCOLOR:** ਇਸ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਡੀ ਭਾਗ ਦੀ ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ ਦਾ ਰੰਗ ਸੈਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- **BACKGROUND:** ਇਸ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਡੀ ਭਾਗ ਦੀ ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ ਉਪਰ ਤਸਵੀਰ ਸੈਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- **TEXT:** ਇਸ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਟੈਕਸਟ ਦਾ ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।